

Evaluatie pilot eenrichtingsverkeer

Rielerweg

november 2023

Gemeente Deventer

Sylvia de Boer (Kennis en Verkenning)

Peter Sips (Communicatie)

Doeke Brouwers (Projecten, Realisatie en Ontwikkeling)

kennis+
verkenning

gemeente Deventer

Inhoud

Samenvatting en conclusie.....	3
Inleiding.....	4
Respondenten.....	5
Verkeersveiligheid.....	6
Verkeersdrukke.....	7
Verkeerssnelheid.....	8
Opmerkingen.....	9
Opmerkingen.....	10
Rielerweg - Veenweg.....	11
Brinkgreverweg - Rielerweg - Bierstraat.....	12
Pilotgebied Rielerweg.....	13
Rozengaarderweg.....	14

Samenvatting en conclusie

Als pilot van een jaar is een deel van de Rielersweg sinds 6 januari 2023 eenrichtingsverkeer voor gemotoriseerde voertuigen. Dit rapport laat het succes van de pilot zien én benoemt de aandachtspunten die naar voren zijn gekomen.

De respons op de vragenlijst die we hebben uitgezet is goed: 1213 mensen hebben hun mening gegeven. De meerderheid van de respondenten woont dichtbij het pilotgebied en gebruikt veelal de (e-)fiets.

In de beoordeling van verkeersveiligheid merken we een duidelijke verbetering: 71% ervaart de situatie als veiliger sinds de pilot. Wel zijn automobilisten positiever dan (e-)fietsers over de huidige verkeersveiligheid.

De verkeersdrukke wordt ook als verbeterd beschouwd, al blijft er een aanzienlijke groep die vindt dat de verkeersdrukke gelijk gebleven is.

Over verkeerssnelheid lopen de meningen uiteen. Hoewel sommigen een verbetering zien, vindt een groot deel (44%) dat er niets veranderd is. Sommige van deze mensen vindt de verkeerssnelheid nu goed, maar een groter deel vindt het nu (nog steeds) (heel) slecht.

Veel opmerkingen gaan over specifieke punten, zoals de kruispunten Rielersweg-Veenweg en Brinkgreverweg-Rielersweg. Problemen zoals gevaarlijke situaties en hardrijden worden veel genoemd. Er is een reeks aan suggesties voor verbeteringen, van meer handhaving tot ingrepen zoals rotondes en verkeerslichten.

De analyse van de opmerkingen toont dat rijgedrag van automobilisten het vaakst wordt genoemd (39%), wat wijst op een behoefte aan gedragsverandering en wellicht ook handhaving.

De pilot met eenrichtingsverkeer op de Rielersweg heeft positieve veranderingen teweeggebracht, vooral in de beleving van verkeersveiligheid. Er zijn echter duidelijke signalen dat er nog werk aan de winkel is, met name wat betreft rijgedrag en de veiligheid op een aantal speciale plekken. Deze feedback wordt betrokken bij toekomstige besluitvorming na de pilotfase.

Inleiding

Om de verkeersveiligheid aan de Rielerweg te verbeteren, is sinds 6 januari 2023 een deel van de Rielerweg ingericht als eenrichtingsweg voor gemotoriseerd verkeer. Dit idee kwam tot stand tijdens een informatieavond in 2022 samen met de buurt. Het gaat om het deel tussen de Veenweg en de Brinkgreverweg. Dit is het deel van de Rielerweg dat in de buurt Rielerweg-West ligt.

De wijziging van tweerichting naar eenrichting vindt als pilot plaats van 6 januari 2023 tot 6 januari 2024. Daarna besluit de wethouder of de nieuwe situatie blijvend wordt.

Vragenlijst

Om te bepalen of de pilot succesvol is, hebben we omwonenden, ondernemers en gebruikers van de Rielerweg gevraagd naar hun mening. Dit deden we door middel van een vragenlijst. De vragenlijst bevatte naast gesloten vragen ook de mogelijkheid om locaties aan te wijzen op de kaart en daar een opmerking bij te plaatsen. Invullen kon van maandag 18 september tot en met zondag 8 oktober 2023.

Campagne

Er is grootschalig campagne gevoerd om de vragenlijst onder de aandacht te krijgen. Er verscheen een artikel in Deventer Nu (weekkrant Stedendriehoek), de projectpagina op de website is vernieuwd, in de buurtnieuwsbrief stond een oproep, in de wijk zijn flyers verspreid en er is een gerichte, betaalde social mediacampagne gevoerd.

Donderdag 21 t/m zaterdag 23 september konden voorbijgangers de vragenlijst invullen in de *pitstop*. Tijdens de pitstop stonden er beach flags, er hingen in de straat twee grote spandoeken en er is een oproep verstuurd via de Fietsersbond, Buurtverbetering Voorstad en ondernemers.

Terwijl hun fiets een APK kreeg van MURO Bike uit Deventer konden respondenten onder begeleiding van een studententeam de vragenlijst invullen. Op zaterdag was ook de 'LeRine en Route' koffietruck aanwezig.

Online is de vragenlijst aangekondigd op Facebook en Instagram. De targetgroepen waren (1) inwoners van de gemeente Deventer en (2) specifiek inwoners van het postcodegebied rondom de Rielerweg.

Respons

In totaal hebben 1213 personen de vragenlijst ingevuld. Dit zorgt voor een steekproef die groot genoeg is om uitspraken te doen over de gehele onderzoekspopulatie. In het hoofdstuk *Respondenten* spreken we nog over respondenten, daarna over mensen of personen.

Leeswijzer

Het rapport begint met een samenvatting van de belangrijkste resultaten. Daarna volgt een omschrijving van de respondenten. Vervolgens worden de onderwerpen verkeersveiligheid, verkeersdruk en verkeerssnelheid één voor één uitgelicht. Tot slot volgt een verdieping op de opmerkingen die door respondenten op de kaart zijn geplaatst.

Respondenten

De Rielerweg wordt door veel verschillende mensen gebruikt.

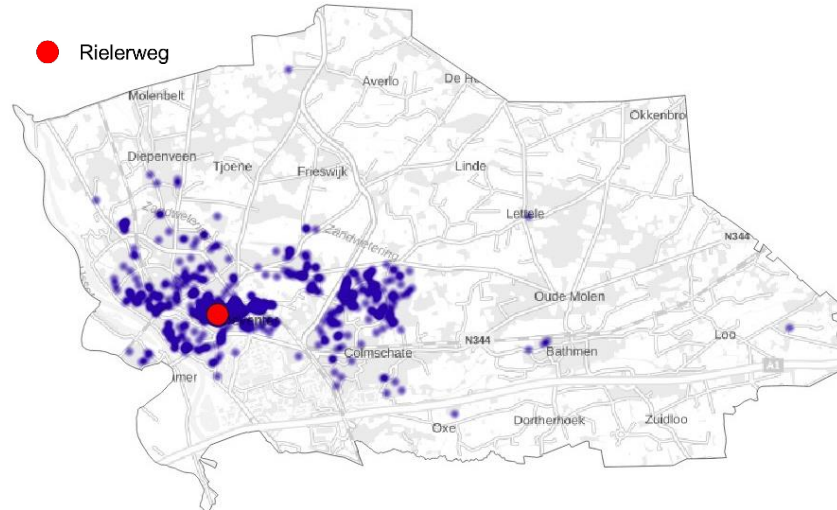
900 van de 1213 respondenten gaven hun woonadres. Twee derde van hen (67%) woont binnen 1 kilometer van het pilotgebied. 98% woont in de gemeente Deventer. De respondenten van buiten Deventer staan niet op de kaart.

Meer dan de helft van de respondenten (55%) woont aan of in de buurt van de Rielerweg. Nog meer respondenten reizen (ook) door de Rielerweg heen (63%). Een kleiner deel is klant van een winkel of dienstverlener (20%).

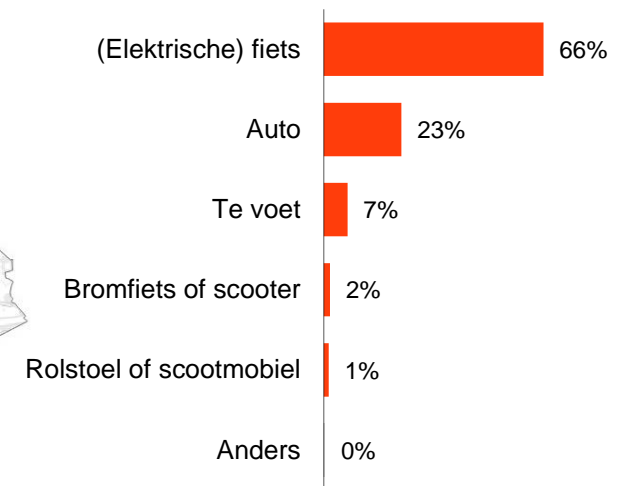
De meeste respondenten gebruiken meestal de (e-)fiets op de Rielerweg (66%). Bijna een kwart (23%) gebruikt meestal de auto. Een kleinere groep (7%) gaat te voet. Een paar respondenten gaan met de bromfiets of scooter, of de scootmobiel of rolstoel.

Veel respondenten gebruiken de Rielerweg ook te voet (33%), met de auto (27%) of met de (e-)fiets (21%) naast hun hoofdvervoersmiddel.

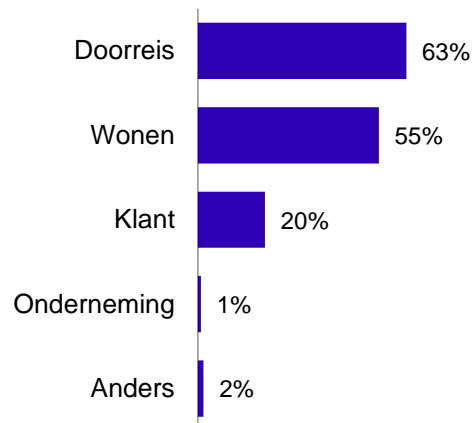
Adressendichtheid van respondenten in de gemeente Deventer

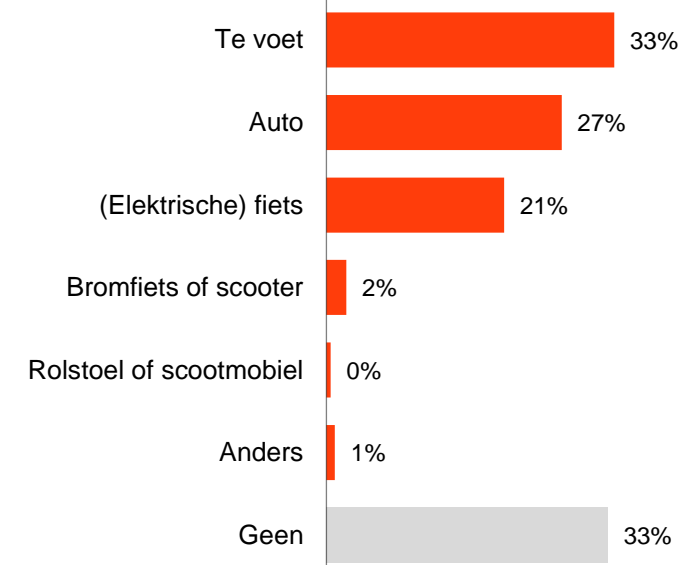
Met welk vervoersmiddel maak je meestal gebruik van de Rielerweg?

Op welke manier ben je betrokken bij de Rielerweg?

Welke vervoersmiddel gebruik je daarnaast nog meer aan de Rielerweg?

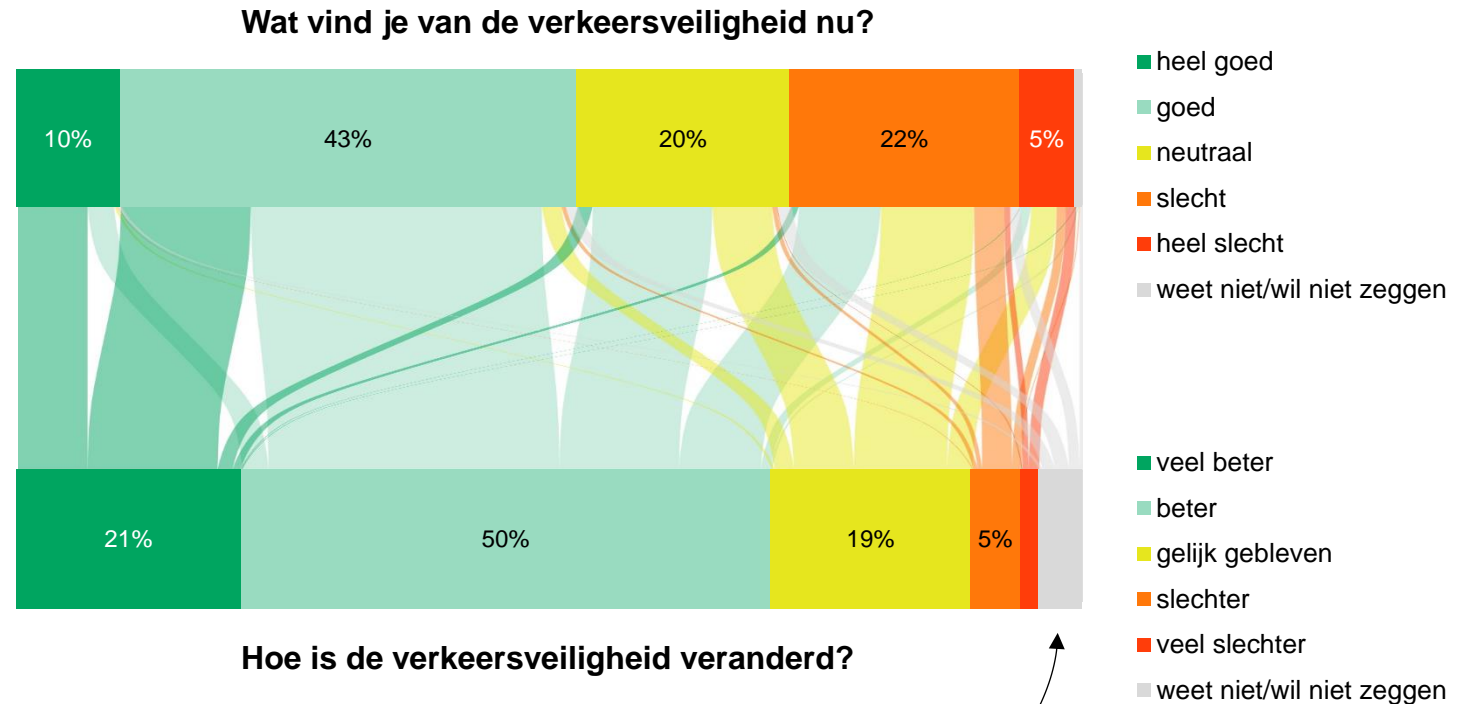
Verkeersveiligheid

Het bovenste deel van de grafiek laat zien dat 53% van de mensen de verkeersveiligheid (heel) goed vindt. 27% vindt het (heel) slecht. 20% is neutraal.

Niet zichtbaar in de grafiek, maar wel getoetst: niet iedereen is even tevreden over de veiligheid. **Automobilisten vinden de verkeersveiligheid nu significant* beter** dan (e-)fietsers (resp. 60% en 51% (heel) goed).

Het onderste deel van de grafiek laat zien dat de verkeersveiligheid duidelijk is **verbeterd**. 71% vindt dat de veiligheid in het verkeer (veel) beter geworden is sinds de pilot.

De banen tussen het bovenste en onderste deel laten zien wat voor combinatie van meningen mensen gegeven hebben over de verkeersveiligheid. Zo is te zien dat de meeste mensen die vinden dat de verkeersveiligheid gelijk is gebleven, de verkeersveiligheid nu (nog steeds) neutraal of slecht vinden.

Geen label betekent dat het percentage lager dan 5% is.

* Kruskal-Wallistoets en Dunn's Test ($p < 0,05$)

Verkeersdrukte

Het bovenste deel van de grafiek laat zien dat 44% van de mensen de verkeersdrukte (heel) goed vindt. 27% vindt het (heel) slecht. Ook 27% is neutraal.

Het onderste deel van de grafiek laat zien dat de verkeersdrukte volgens de meeste mensen (57%) is **verbeterd**, maar toch vinden ook veel mensen (30%) dat de situatie **gelijk gebleven** is sinds de pilot.

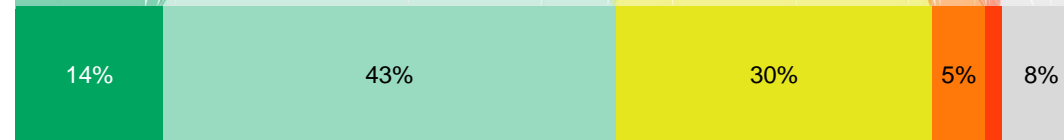
De banen laten zien dat de meeste mensen die vinden dat de verkeersdrukte gelijk gebleven is, de verkeersdrukte nu (nog steeds) neutraal of slecht vinden. De meeste mensen die vinden dat de verkeersdrukte veel beter is geworden, vinden nu ook dat die (heel) goed is.

Wat vind je van de verkeersdrukte nu?

- heel goed
- goed
- neutraal
- slecht
- heel slecht
- weet niet/wil niet zeggen

Hoe is de verkeersdrukte veranderd?

- veel beter
- beter
- gelijk gebleven
- slechter
- veel slechter
- weet niet/wil niet zeggen

Verkeerssnelheid

Het bovenste deel van de grafiek laat zien dat 35% van de mensen de verkeerssnelheid (heel) goed vindt. 38% vindt het (heel) slecht. Een kwart is neutraal.

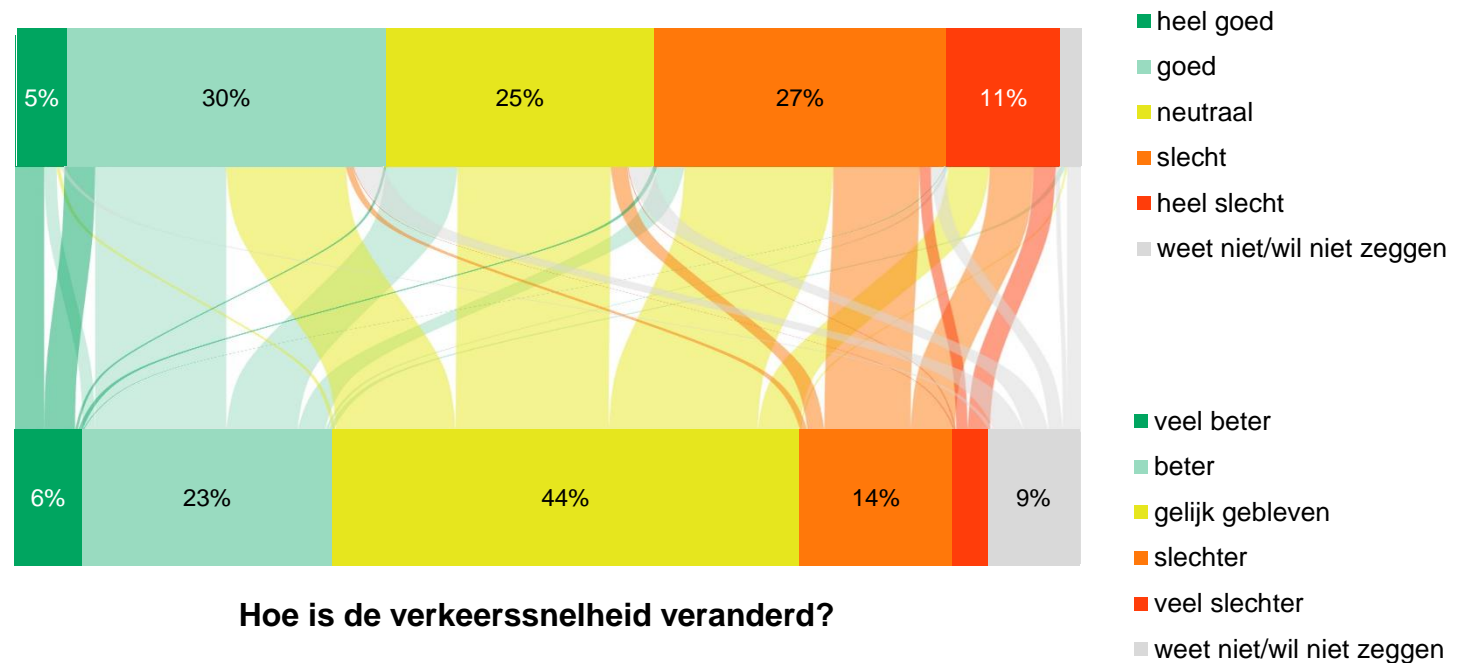
Niet zichtbaar in de grafiek, maar wel getoetst: niet iedereen is even ontevreden over de snelheid. **Automobilisten vinden de verkeerssnelheid nu significant* beter** dan (e-)fietsers (resp. 45% en 32% (heel) goed).

30% van de mensen vindt dat de verkeerssnelheid **beter** geworden is, maar nog meer mensen (44%) vinden dat het **gelijk gebleven** is. 18% vindt zelfs dat het **slechter** geworden is.

Van de mensen die vinden dat de verkeerssnelheid gelijk gebleven is, vinden ongeveer gelijke delen dat deze nu goed, neutraal of slecht is.

Bij het interpreteren van deze variabele is het goed om stil te staan bij het feit dat niet iedereen een langzamere snelheid beter hoeft te vinden: mensen kunnen een hogere snelheid juist fijner vinden.

Wat vind je van de verkeerssnelheid nu?

* Kruskal-Wallistoets en Dunn's Test ($p < 0,01$)

Opmerkingen

Er valt veel over de Rielierweg te zeggen. 754 mensen gaven één of meerdere opmerkingen over de Rielierweg, goed voor in totaal 929 opmerkingen.

Veel opmerkingen worden gemaakt over het kruispunt **Rielierweg-Veenweg**. Ook de kruising **Rielierweg-Brinkgreverweg** is veelbesproken. Over de gehele lengte van het pilotgebied werden verder ook veel opmerkingen gemaakt.

Ook buiten het pilotgebied worden dingen opgemerkt. Dit zijn vooral de **Rozengaarderweg** en de 2^e Pauwenlandstraat. Voor die laatste kunnen we geen direct verband vinden met de pilot aan de Rielierweg. Daarom wordt het hier wel genoemd, maar wordt er in dit rapport niet dieper op ingegaan.

In de volgende secties zoomen we in op de onderwerpen die respondenten aanstipten en op een aantal locaties die vaak aangewezen zijn.

Over welke locaties gaan de opmerkingen?

Opmerkingen

De figuur hiernaast laat zien over welke onderwerpen de meeste opmerkingen werden gemaakt.

Van de 929 opmerkingen die gemaakt werden, wordt in 39% iets gezegd over het rijgedrag van automobilisten. Dit blijkt ook uit de woordenwolke. Het woord auto('s) werd in totaal 385 keer genoemd. De opmerkingen gaan bijvoorbeeld over rijsnelheid, spookrijden, of (niet) voorrang verlenen. Daarnaast benoemen mensen vaak gevaarlijke verkeerssituaties.

In één op de vijf (21%) opmerkingen staat een suggestie voor verbetering. Bijvoorbeeld meer handhaving of de plaatsing van verkeersdrempels, een rotonde of verkeerslichten.

18% van de opmerkingen gaat over onderwerp parkeren. Dit gaat bijvoorbeeld over parkeerplekken, parkeergedrag of slecht zicht door geparkeerde auto's.

Veel opmerkingen gaan ook over een kruispunt, het gebrek aan overzicht en/of drukte.

Waar gingen de opmerkingen over?

Woorden die minimaal 20 keer worden genoemd

Rielerweg - Veenweg

Mensen vinden dit kruispunt **gevaarlijk**, dat is duidelijk. Dit komt hoofdzakelijk door de volgende punten.

Het kruispunt is **onoverzichtelijk**. Wanneer je komt aanrijden vanaf de Veenweg, zorgen geparkeerde auto's/busjes en verkeersborden voor **bepakt zicht** op de Rielerweg. Automobilisten uit deze richting **stoppen niet** voor het stopbord. Fietzers voelen zich hierdoor niet veilig op de Rielerweg.

Op de Rielerweg rijden auto's te hard. Hierdoor kunnen fietsers vanaf de Veenweg niet veilig de Rielerweg opdraaien of oversteken.

Verschillende mensen hebben hier een (bijna) ongeluk meegemaakt of zien gebeuren.

Ziet men dan ook oplossingen? Sommigen wel. Een rotonde, verplaatsing van de parkeervakken aan de kruising, handhaving op snelheid, drempels, obstakels, versmallingen en verkeerslichten: ze komen allemaal voorbij.

“De kruising Veenweg - Rielerweg blijft slecht overzichtelijk. Vaak moet je 'op de gok' de Rielerweg op draaien. Een fietser is makkelijk over het hoofd gezien of simpelweg niet gezien vanwege de geparkeerde auto's.”

– Automobilist, wonend in de buurt van de Rielerweg

“Dit kruispunt blijft gevaarlijk. Je dient hier te stoppen, maar autobestuurders stoppen niet altijd. Zelfs politie heb ik daar door zien rijden (zonder sirene!).”

– Fietser, wonend in de buurt van de Rielerweg

Brinkgreverweg - Rielerweg - Bierstraat

Vanaf dit punt wordt nog steeds met regelmaat **tegen de richting** ingereden door automobilisten. Een groot deel hiervan gaat dan snel de **Bierstraat** in, waar weer twee-richtingsverkeer geldt. Ook gaan auto's soms stilstaan op de weg of kort parkeren.

Mensen ervaren het kruispunt van de Brinkgreverweg-Rielerweg als gevaarlijk omdat er **veel verkeer samenkomt** en omdat er op de Brinkgreverweg **te hard gereden** wordt.

De oplossing? Mensen noemen een rotonde, stoplichten, camera's, of de richting van de Rielerweg omdraaien.

“Op deze plek rijden regelmatig mensen tegen het verkeer in. Effe snel parkeren en naar de tabakswinkel of snel de Bierstraat induiken.”

– Automobilist, doorreiziger van de Rielerweg

“Veel mensen die in de Bierstraat moeten zijn, proberen het vaak toch en daar zijn tegenliggers niet op bedacht. Daarnaast rijden mensen er soms half in, komen er dan achter dat het niet mag en gaan dan keren of plotseling stilstaan op de weg.”

– Automobilist, wonend in de buurt van de Rielerweg

Pilotgebied Rielerweg

Er zijn ook veel opmerkingen geplaatst over het stuk vanaf de kruising Veenweg-Rielerweg tot de Brinkgreverweg.

Auto's rijden hier met hoge snelheid. De termen '**racebaan**' of '**straatrace**' komen vaak voor. Van een 'fietsstraat' is volgens velen geen sprake en auto's gedragen zich niet als 'gasten'. Hierbij zetten sommigen ook **vraagtekens bij de positie van een gast**: sta je als gast op de tweede plek of kom je juist op de eerste plek?

De **parkeersituatie** voor auto's zorgt voor problemen. Omdat er soms minder parkeerplekken zijn dan auto's, gaan auto's stilstaan op de weg. Automobilisten gooien zonder te kijken hun portier open of nemen voorrang op fietsers bij het uitrijden van hun parkeerplek.

Veruit de meest genoemde oplossing is **verkeersdrempels**. Daarnaast ook snelheidscontroles, meer/minder parkeerplekken of zelfs helemaal autovrij.

“Als fietser krijg je totaal geen ruimte van auto's. Die rijden midden op de weg en verwachten dat je als fietser wel aan de kant gaat. Parkeren half op straat. Houden geen rekening met wegrijden of er fietsers tegemoet komen.”

– Fietser, doorreiziger van de Rielerweg

“In een overwegend Turkse wijk, noem je de straat: fietsstraat, auto's te gast. Heel raar, want in de Turkse cultuur betekent gastvrijheid dat een gast soms meer mag/ruimte heeft dan de gastheer/-vrouw.”

– Fietser, doorreiziger van de Rielerweg

Rozengaarderweg

Na de wijziging van de verkeerssituatie op de Rielierweg, is de Rozengaarderweg in combinatie met het Smallepad, de Van Zalingenstraat en de Venenstraat een **alternatieve route** geworden.

De Rozengaarderweg is een **smalle straat** die de hoeveelheid (vracht)verkeer volgens sommige mensen niet aankan. Tussen dit “nieuwe” verkeer zitten een aantal automobilisten die zich anders gedragen dan men voorheen in de Rozengaarderweg gewend was. Sommigen klagen over **luidruchtig en te snel rijden**.

Een aantal mensen noemt dat het probleem hierdoor dus deels is verplaatst: het **waterbedeffect**.

Als oplossing wordt aangedragen om ook de Rozengaarderweg eenrichtingsverkeer te maken richting de Brinkgreverweg. Men vindt de weg toch al te smal voor auto's die elkaar passeren. Ook vinden sommigen dat voor de hele wijk een snelheidslimiet van 30 km/u mag gelden.

“Verkeer rijdt veel vaker dan voorheen via Rozengaarderweg en Smallepad naar Rielierweg. Ook zwaar verkeer. Straat is daar niet op ingericht.”

– Fietser, wonend in de buurt van de Rielierweg

“[...] De Rozengaarderweg is hierdoor veel drukker geworden. Ook wordt er hard gereden om zo snel mogelijk in de Rielierweg te zijn. Het probleem is dus verplaatst.”

– Voetganger, wonend in de buurt van de Rielierweg